

Medlemskommunerna i SÄRF
Bollebygd, Borås, Mark, Svenljunga
Tranemo, Ulricehamn

Begäran om utökning av budgetmedel

Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbunds (SÄRF) ekonomiska förutsättningar har inte följt jämförbar ekonomisk utveckling i motsvarande kommunal verksamhet i medlemskommunerna. Den ekonomiska situationen bör eftersträva korrigeringar utöver nuvarande budgetnivå för att säkerställa förbundets samhällsviktiga verksamhet. Medlemsrådet informerades om framtida behov av budgettillskott 2021-04-09 och frågeställningen om utökad budgetram diskuterades även 2021-11-12 samt vilka förändringar i verksamheten som krävs för att nå en budget i balans utan att extra medel tillförs. Begäran om utökade budgetmedel ställt till förbundets medlemskommuner omfattas av följande:

- Utökning av medlemsbidraget 2023 i syfte att nå kostnadstäckning för beslutad budget.
- Extra tilldelning under tre år för återställande av Eget kapital avseende förluster 2021 och 2022. Balanskravsutredning ska göras och kapitalet ska återställas under tre år.
- Ändring av modellen med ökning av medlemsbidrag enligt PKV så att den från 2023 kompletteras med kompensation för befolkningsförändring.

SÄRF har alltsedan hösten 2016 moderniserat och systematiskt rationaliserat verksamheten. Målet med en hållbar organisation är att upprätthålla och utveckla en effektiv räddningstjänst i rollen som samhällsviktig verksamhet.

Det finns tydliga trender både i vår omvärld och lokalt som påverkar svensk räddningstjänst. I arbetet med SÄRF Vision 2030 värderas viktiga vägval för både kända och okända utmaningar för att strategiskt stärka förbundets grundläggande resiliens. SÄRF:s övergripande mål är samlade i tre målområden som utgår från hållbarhetsdimensionerna ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Ökade krav på säkerhet och trygg arbetsmiljö utmanas ständigt.

Räddningstjänsten har som annan offentlig verksamhet behov av att utveckla och rekrytera kompetenser som följer samhällets förändringar inom både kärn- och stödverksamheten. Förändrade livsstilar och stadsplaneringar drar isär arbetsplatser och bostäder som i sin tur påverkar rekryteringar av Räddningstjänstpersonal i Beredskap (RiB) och Räddningsvårn (frivillig personal som omfattas av tjänsteplikt).

Rambudget 2022 – 2023 – 2024

Rambudget 2022 med plan för 2023 och 2024 beslutades av Direktionen 2021-06-11. Ökning per år är enligt PKV som fastställdes av SKR i februari 2021.

- 2022 ökades med 1,9% samt ett tillägg på 826 tkr avseende kommunal teknisk utjämning som är ett riktat statligt bidrag för att finansiera de ökade kostnader som Räddningstjänster har för att upprätthålla en kontinuerlig övergripande ledning. Underskott 3,9 Mnkr.
- 2023 ökades med 2,3% från 2022 års totala nivå. Underskott 8,9 Mnkr.
- 2024 ökades med 2,3% från 2023 års nivå. Underskott 9,9 Mnkr.

Medlemsbidraget täcker inte förbundets kostnader under något av åren utan finansiering får ske från eget kapital. Detta får göras om det finns synnerliga skäl dock ska balanskravsutredning göras och kapitalet återställas inom tre år.

För att nå kostnadstäckning för 2023 krävs en utökning av medlemsbidraget och därtill kommer återställande av eget kapital avseende budgeterade förluster 2021 och 2022.

Svårighet att prognosticera förbundets pensionskostnader för SAP-R gör att redovisade belopp kan förändras och bevakning av kostnadsutveckling sker. Fluktuation mellan åren drivs av att pensionsskulden beräknas för varje enskilt år av KPA enligt RIPS21 som är beslutad av SKR samt att förbundet genomgår en generationsväxling.

SÄRF:s ekonomiska förutsättningar har inte följt jämförbar ekonomisk utveckling i motsvarande kommunal verksamhet i medlemskommunerna vilka har haft en kostnadsutveckling på 40% under tio år. Förbundet har iakttagit att utifrån den ekonomiska situationen bör det eftersträvas korrigeringar för att säkerställa samhällsviktig verksamhet, medlemsbidraget har under samma tid ökat med 33%.

Förbundet har genom effektivisering pressat kostnadsutvecklingen med 3 Mnkr under fem år men samtidigt drabbats av de ökande kostnader som drivs av den pågående omvandlingen från analog till digital teknik samt utveckling av IT som sker inom Räddningstjänsten i dag. Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap (MSB) utvecklar och förstärker Radiokommunikation för Effektiv Ledning (Rakel) och uppmanar samtidigt landets räddningstjänster att stärka cybersäkerheten. SOS-tjänster är starkt kostnadsdrivande som baseras på antalet invånare som i sin tur ökar risker för olyckor.

Förbundet har behov av att öka investeringstakten då fordonsparken är ålderstigen med fyra fordon som är klassade som veteranfordon som fortfarande måste ingå i den totala beredskapen samt att avskrivningsplanen behöver revideras.

Justering av modellen för ökning av medlemsbidrag från 2023

Befolkningen i SÄRF:s område har ökat med 8% de sista 10 åren och SCB beräknar fortsatt ökning med 0,4% per år. Risk för olyckor har ett direkt samband med befolkningsstorlek och antal händelser har ökat med 35% sedan 2010 även om ökningen för närvarande har bromsats på grund av pågående pandemi.

Modellen med att medlemsbidraget varje år beräknas med ökning enligt PKV bör kompletteras med kompensation för befolkningsförändring.

Konsekvenser vid utebliven höjning av medlemsbidrag

SÄRF:s medlemsbidrag tillhör i storlek den lägre 1/3 av landets Räddningstjänster och under ett antal år har SÄRF drivit verksamhet med underfinansierade budgetar. Med det följer en hög sårbarhet om samhällsekonomin sviktar med besparingar som följd. Risken för neddragningar innebär att de lagställda kraven inte kan upprätthållas inom medlemskommunerna så som lagstiftningen avser, vilket i sin tur grundar sig på systematiska risk- och sårbarhetsbedömningar. Eftergifter i bemanning, färre lokaler och ålderstigen fordonspark med en fortsatt underfinansierad budget kommer främst att drabba förmågan som påverkar förbundets kapacitet ställt mot de risker, kompetens- och resursbehov som finns.

Olyckor är ett samhällsproblem som medför mänskligt lidande, miljöpåverkan och stora samhällsekonomiska förluster. Varje år omkommer 3 000 personer i olyckor, varav 100 personer i bränder. Samhällskostnaderna för olyckor uppgår till cirka 60 miljarder kronor årligen. Av detta utgör kostnader för bränder ungefär 6 miljarder kronor. SOU 2018:54 En effektivare kommunal räddningstjänst syftar bland annat till att svensk räddningstjänst ska bli bättre på att hantera stora komplexa händelser. Utredningen fokuserar på att ledning av kommunal räddningstjänst breddas för att hantera stora händelser som skogsbränder, komplexa byggnadsbränder och höga flöden, vilka även kräver stora personella resurser för att åstadkomma tillräcklig åtgärdsproduktion. Snabba och effektiva räddningsinsatser innebär att de stora olyckorna kan begränsas i tidigare skeden vilket får stora genomslag i samhällsekonomin och mänskligt lidande. De flesta olyckor inleds enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO). En eskalering av en olycka kan leda till att kriterierna i Lag (2006:544) om kommuners och regioners åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH) uppfylls. Det som är viktigt att är att lagstiftningarna gäller parallellt med varandra och att det är olika ansvarsområden.

Kravet från lagstiftningen är att räddningstjänsten ska vara ändamålsenligt ordnad utifrån rådande riskbild. Konkret innebär konsekvenserna att flertal stationer behöver läggas ner och/eller minska sin förmåga. Minskningen i förmåga kan vara både personell och materiell. Nedläggningar måste grundligt motiveras gentemot lagstiftning då tillsynsmyndighet kan ha synpunkter med föreläggande.

De larm som sker idag kommer att fortsätta att ske vilket innebär att vid nedläggning av en brandstation kommer en annan styrka behöva åka längre sträckor för att genomföra räddningsinsatsen. Utöver de konsekvenserna den förlängda tiden har för de drabbade innebär det att räddningstjänstpersonal som idag genomför många räddningsinsatser får än högre belastning. Av olika anledningar finns det idag problematik kring rekrytering av räddningstjänstpersonal i beredskap (RiB). Högre belastning på individ och huvudarbetsgivare riskerar att göra denna problematik större. Om SÄRF inte klarar att rekrytera RiB-personal kommer denna behöva ersättas med heltidspersonal vilket medför än större kostnader med förändrade insatstider.

Följderna av SOU 2018:54 är att stärka det förebyggande arbetet med en tydligare myndighetsutövning samt råd och information till allmänheten som även här kräver ökade personella resurser för att leva upp till Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskaps (MSB) krav i nya föreskrifter. Konsekvensen av ett eftersatt förebyggande och myndighetsutövande kan innebära fler olyckor. Riskbilden påverkas av kommunernas samhällsplanering av exempelvis större infrastrukturförändringar och utbyggnad av industri- och bostadsområden.

Att agera tillsammans i ett räddningstjänstförbund innebär kontinuerliga strukturrationaliseringar i att kvalitetssäkra övningar, utbildningar, materiella resurser, fordon, förbyggande insatser och myndighetsutövningar. Lagstiftningens utökade krav omfattas inte av besparingar utan på utveckling och effektivisering av räddningstjänst. Förändringar rörande ledning av kommunal räddningstjänst har fått ett statligt bidrag i avsikt att stödja övergångsarbetet. Begäran om utökad budget omfattar befintlig organisation samtidigt som nödvändiga kostnadseffektiviseringar fortsätter utan att ge avkall på en ändamålsenligt ordnad räddningstjänst utifrån rådande riskbilder.

Enligt direktionens beslut 2022-01-28

Rose-Marie Liljenby Andersson
Ordförande SÄRFs direktion

Jill Jingbrant
Förbundsdirektör

Detta är ett elektroniskt undertecknat dokument

FILNAMN

Begäran om utökade budgetmedel, skrivelse till medlemskommunerna.pdf

ÄRENDET SKAPADES AV

Susanne Kling

SIGNERADES

2022-02-08 23:28:09 +01:00

ÄRENDEREFERENS

1279852

Följande undertecknare har godkänt innehållet i detta dokument och försäkrat att lämnade personuppgifter är korrekta.

UNDERTECKNARE

IDENTIFIERINGSMETOD

ROSE-MARIE LILJENBY ANDERSSON

RL

rose-marie@liljenby.se
Företag: Borås kommun
Befattning: Ordförande direktionen

Tidsstämpel: 2022-02-08 12:06:05 +01:00
Identifieringsmetod: Svenskt BankID
Referens: 0160815a-6892-4547-8a73-fbbae4721411

Jill Anette Jingbrant

JA

jill.jingbrant@serf.se
Företag: Södra Älvsborgs Räddningstjänstförbund
Befattning: Förbundsdirektör

Tidsstämpel: 2022-02-08 23:28:08 +01:00
Identifieringsmetod: Svenskt BankID
Referens: 60d0801d-1e9b-4566-bf70-8007bf24b466